

Abstract

Welke impact heeft een cultureel festival als Corso Zundert op de lokale gemeenschap? Wordt lokale sociale cohesie bevorderd door deelname aan een evenement als Corso Zundert? Vinden deelnemers aan een evenement dit evenement een belangrijker onderdeel van de lokale identiteit dan mensen die niet deelnemen aan dit evenement? Om hier antwoord op te krijgen is gebruik gemaakt van een nieuwe dataset: Dataset over Corso Zundert (2021). De data zijn verzameld van 11 maart tot en met 15 april 2021. Gebruikmakend van OLS regressie, is er een significant effect gevonden van deelname op sociale cohesie. Dit houdt in dat deelnemers aan een evenement als Corso Zundert zich meer verbonden voelen met Zundert dan mensen die niet deelnemen aan Corso Zundert. Ook is een significant effect gevonden van deelname en het idee dat Corso Zundert een onderdeel is van de Zundertse identiteit. Dit houdt in dat deelnemers aan Corso Zundert dat Corso Zundert een belangrijker onderdeel vinden van de lokale identiteit dan mensen die niet deelnemen aan Corso Zundert.

Trefwoorden: sociale cohesie; sociale identiteit; culturele identiteit; gemeenschapsvorming; cultureel immaterieel erfgoed; evenement; festival; Festival Social Impact Attitude Scale; UNESCO

Opmerking: de afbeelding op de eerste pagina is een woordweb van de antwoorden die de respondenten hebben gegeven op de vraag ‘Waar denkt u aan als u aan Corso Zundert denkt? (maximaal 3 woorden)’.

Inleiding

In het Noord-Brabantse dorp Zundert vindt jaarlijks op de eerste zondag van september een bloemencorso plaats. Jaarlijks trekken tussen de 50.000 en 55.000 bezoekers naar Zundert om het bloemencorso te bekijken. In de loop der jaren is Corso Zundert (zo wordt het evenement genoemd) uitgegroeid tot het grootste bloemencorso ter wereld. In Nederland zijn er ongeveer dertig bloemencorso's. Elk bloemencorso heeft bouwgroepen of buurtschappen die jaarlijks een praalwagen bouwen en indien van toepassing een bloemenveld onderhouden. Zowel de organisatie van het bloemencorso, het bouwen van de praalwagens als het onderhoud van de bloemenvelden wordt volledig door vrijwilligers gedaan. De groepsgrootte per bouwgroep varieert van een tiental mensen tot enkele honderden. In totaal werken jaarlijks ongeveer 75.000 vrijwilligers actief mee aan de bloemencorso's. Op jaarbasis komen ongeveer anderhalf miljoen mensen uit binnen- en buitenland af op de verschillende bloemencorso's.

In dit onderzoek wordt onderzocht of er een effect is van deelname aan een cultureel evenement op de ervaren sociale cohesie van de inwoners met de plaats waar het evenement plaatsvindt. Daarnaast wordt onderzoek gedaan naar of deelname aan dit evenement invloed heeft op de perceptie dat het evenement een belangrijker onderdeel is van de lokale identiteit. Om dit te onderzoeken zal voor dit onderzoek het bloemencorso in Zundert (hierna: Corso Zundert) als casus genomen worden. De keuze om een bloemencorso te onderzoeken is gemaakt op basis van een aantal redenen.

In 2021 wordt namens Nederland de 'corsocultuur' voorgedragen bij UNESCO voor de Lijst van Cultureel Immaterieel Erfgoed. Met het oog op de voordracht van de 'corsocultuur' bij UNESCO is het interessant om te kijken naar de sociale invloed van een bloemencorso op de gemeenschap. Het bloemencorso in Zundert was in 2012 het eerste bloemencorso dat op de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland stond. Inmiddels, anno 2021, staan er tien verschillende bloemencorso's op die Inventaris.

Om te kijken naar de sociale invloed van een bloemencorso op de lokale gemeenschap is de volgende, overkoepelende, onderzoeksvraag opgesteld: *In hoeverre speelt een evenement zoals het bloemencorso in de vorming van lokale sociale cohesie en de culturele identiteit van een gemeenschap?* Deze onderzoeksvraag wordt opgedeeld in twee deelvragen.

In dit onderzoek zal regelmatig 'deelname aan Corso Zundert', of woorden van gelijke strekking, staan. Dit is een verzamelterm voor mensen die actief zijn bij een Zunderts buurtschap of bij de organisatie van Corso Zundert.

In het boek ‘Het geheim van Zundert’ (2009) staat dat deelnemers aan Corso Zundert een gevoel van saamhorigheid krijgen: “... en algemeen ontstaat erkenning voor het bijzondere effect van saamhorigheid dat het fenomeen corso in de Zundertse gemeenschap heeft.” (2009, p.393). In dit onderzoek wordt getracht om dit op een wetenschappelijke manier te onderzoeken. Het citaat schetst een voorbeeld van de term ‘collectieve identiteit’, zoals Marx dat als eerste benoemde. Marx formuleerde dit concept als “een collectief (bijvoorbeeld een klas) met gedeelde normen en waarden, interesses, doelen en gevoelens. (Snow, Soule & Kriesi, 2004, p.434). Onderzoek van De Grosbois (2009) laat zien dat het organiseren van een evenement het potentieel heeft om een positief effect te hebben op de gemeenschap die dit evenement organiseert. Volgens Durkheim (1964) leidt een gevoel van saamhorigheid ertoe dat er sociale cohesie ontstaat.

In dit onderzoek wordt gekeken naar de relatie tussen de individu en diens verbinding met de gemeenschap. Mead (1934) heeft de basis gelegd voor het begrijpen van de interactie tussen een individu en (sociale) groepen. In zijn werk benoemt hij drie uitgangspunten:

- De identiteit van de individu wordt beïnvloed door een proces van ‘symbolische interactie’;
- Taal staat centraal in interactieprocessen;
- De voorwaarden voor het opbouwen van identiteit worden beïnvloed door sociale structuren, betekenissen en de context.

In het boek ‘Identity in Democracy’ (2004) beschrijft Gutmann hoe identiteitsverbanden mogelijk zijn. Identiteitsverbanden zijn mogelijk als er een balans is tussen enerzijds de voor collectieve actie noodzakelijke gemeenschappelijkheid en anderzijds de gewenste ruimte voor individuele verschillen (Duyvendak, 2004, p.497). De gemeenschappelijkheid in Zundert is terug te vinden in het samen bouwen van een praalwagen voor het Zundertse bloemencorso, maar hierbij krijgen individuen wel de mogelijkheid om ‘zichzelf te zijn’, en worden zij in de corsogemeenschap geaccepteerd zoals ze zijn. Dit leidt tot de volgende deelvraag: *‘In hoeverre draagt Corso Zundert bij aan identiteitsvorming van de Zundertse gemeenschap?’*

Deelname aan kunstuitingen, zoals deelname aan Corso Zundert gezien wordt, kan volgens Otte (2019) zorgen voor een groter sociaal netwerk. Zij concludeert dat, onder de juiste condities, deelname aan (amateur)kunst kan leiden tot een toename in sociale cohesie. Het organiseren van een bloemencorso, en het bouwen van een praalwagen gebeurt volledig op vrijwillige basis, op basis van dit gegeven wordt deelname aan Corso Zundert beschouwd als deelname aan ‘amateurkunst’. Ottes’ onderzoek focust zich op de sociale cohesie die

ontstaat door deelname aan amateurtheater. In dit onderzoek wordt onderzoek gedaan naar de vraag of deelname aan een evenement, zoals Corso Zundert, ook kan leiden tot sociale cohesie. Hieruit volgt de volgende deelvraag: *‘In welke mate draagt deelname aan Corso Zundert bij aan de vorming van sociale cohesie?’*

Voor de besturen van de verschillende bloemencorso’s kan dit onderzoek van waarde zijn. Dit onderzoek kan helpen met het aantonen van de sociale waarde van het organiseren van hun bloemencorso. Dit kunnen besturen gebruiken in overleggen met overheden, zowel lokaal als regionaal. Voor de organiserende gemeenschappen is dit onderzoek interessant, omdat dit de sociale waarde van het organiseren van een corso voor de gemeenschap onderzoekt. Dit kan helpen met het verkrijgen van inzicht in het effect van een bloemencorso op de gemeenschap. Daarnaast kan dit onderzoek gebruikt worden om mensen te laten zien wat deelname aan het bloemencorso diegene kan betekenen.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenspraak met de Corsokoepel, een samenwerkingsverband en spreekbuis van alle Nederlandse bloemen- en fruitcorso’s. Om dit onderzoek uit te voeren is een nieuwe dataset opgesteld. De data in deze dataset draagt bij aan de kennis over de invloed van een cultureel ‘festival’/‘evenement’ op het leven van de mensen in de gemeenschap.

Voor zo ver bekend is dit één van de eerste onderzoeken naar de waarde die deelnemers hechten aan (cultureel) immaterieel erfgoed. UNESCO (2006) heeft een rapport geschreven over het belang van onderzoek doen naar immaterieel erfgoed. Echter is er sindsdien geen verder onderzoek gedaan naar (cultureel) immaterieel erfgoed. Met dit onderzoek kan er een nieuwe impuls gegeven worden aan onderzoek naar (cultureel) immaterieel erfgoed.

Veel van het huidige onderzoek naar evenementen heeft zich gefocust op de economische impact van een festival op de organiserende gemeenschap (Fredline, Deery & Jago 2006a; 2006b). Andere artikelen hebben zich juist gefocust op het toerisme wat ontstaat door de organisatie van een evenement (bijvoorbeeld Fredline et al., 2006b). Klamer, Petrova en Kiss (2017) hebben aan de hand van de ‘Value-Based Approach’ onderzoek gedaan naar het Rotterdam Unlimited Festival. Het onderzoek van Klamer et al. (2017) richtte zich echter niet volledig op de sociale impact van het Rotterdam Unlimited Festival. Hun onderzoek richtte zich vooral op het bekijken van zogenaamde ‘spillover-effects’, en keek naar de normen en waarden van de belangrijkste stakeholders van het evenement. Dit maakt dat het wordt beschouwd als een ‘economisch’ onderzoek.

Theorie

In dit onderzoek wordt Corso Zundert als een festival/evenement gezien. In het verleden is onderzoek gedaan naar de sociale aspecten van een festival, bijvoorbeeld door Van Winkle & Woosnam (2014). In hun onderzoek trachten ze de Festival Social Impact Attitude Scale (FSIAS) van Delamere (2001) te bevestigen. Ook voor de vragenlijst die voor dit onderzoek is gebruikt is inspiratie opgedaan bij de FSIAS. Hier zal in de methodesectie dieper op ingegaan worden.

Om te kijken naar de deelvraag over de identiteit van de gemeenschap zal worden gekeken naar de term 'gemeenschap'. In de literatuur wordt de term 'gemeenschap' (community) omschreven als 'een plaats gerelateerd proces van gerelateerde acties waardoor mensen uit een lokale populatie een gedeeld gevoel van identiteit uitdragen door deel te nemen aan veelvoorkomende onderdelen van het leven' (Theodori, 2005; p.662-663). Deze definitie, gebaseerd op de interactietheorie (Kaufman, 1959; Wilkinson, 1991), beschouwt sociale interactie als een substantieel onderdeel van een gemeenschap. Sociale interactie is dat wat de verschillende onderdelen van een gemeenschap met elkaar verbindt. Het is de bron van de gemeenschappelijke identiteit en bestaat uit het 'hebben' van een gedeeld gebied, bijdragen aan het geheel van het lokale leven, structuur aanbrengen en richting geven in collectieve acties (Theodori, 2005; p. 663).

Naast dat sociale interactie als substantieel onderdeel wordt gezien van een gemeenschap (Theodori, 2005; p.663), wordt in de literatuur onderscheid gemaakt tussen twee vormen van het ontwikkelen van een gemeenschap: 'development in community' en 'development of community'. De eerste doelt op de ontwikkeling van de gemeenschap op infrastructureel gebied, bijvoorbeeld door economische groei of modernisering (Theodori, 2005). In de casus Corso Zundert is de tweede benadering van gemeenschapsontwikkeling van toepassing: 'Development of community'. 'Development of community' focust zich op de processen in de gemeenschap die communicatie en samenwerking tussen mensen zou moeten verbeteren. Deze vorm van gemeenschapsontwikkeling houdt zich vast aan de vier principes van het ontwikkelen van een 'gemeenschap' (Theodori, 2005) zoals hieronder beschreven zal worden.

Er zijn vier geldende principes bij het proces van de ontwikkeling van een gemeenschap (Wilkinson, 1991). Het eerste principe is dat een gemeenschap doelgericht moet zijn. De corsogemeenschap in Zundert kan omschreven worden als doelgericht, aangezien de twintig buurtschappen jaar in jaar uit met een praalwagen meedoen aan Corso Zundert. Het

tweede principe is dat een gemeenschap positief moet zijn. De Zundertse corsogemeenschap is positief, omdat ondanks dat er tijdens het bouwproces tegenslagen te verwerken zijn, men in het project blijft geloven en vertrouwt dat het probleem op een adequate manier opgelost wordt. Daarnaast wordt er gekeken naar de talenten die een individu heeft en wordt geprobeerd om deze talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen. Ontwerpers krijgen al op jonge leeftijd de kans om hun ideeën uit te werken en samen met de buurtschap te bouwen. Het derde principe van het opbouwen van een gemeenschap is het verbeteren van de band met anderen in de gemeenschap. In de Zundertse gemeenschap komt dit naar voren doordat mensen steeds terug blijven komen naar de bouwplaats, om daar met hun buurtgenoten samen aan de wagen te bouwen. Voor de mensen die daar behoefte aan hebben worden speciale cursussen georganiseerd, bijvoorbeeld een lascursus. Het vierde principe van de ontwikkeling van een gemeenschap; dat de ontwikkeling van de gemeenschap komt door dat mensen tijd en energie steken in hetgeen de gemeenschap doet, en niet alleen door het wel of niet halen van haar doelen. In Zundert toont dit zich doordat de mensen hun tijd en energie steken in de bouw van de praalwagen of het onderhoud van het bloemenveld. Als, op een gegeven moment in het bouwseizoen, blijkt dat een andere buurtschap problemen heeft, of achterloopt op de planning en hulp nodig heeft, gaan mensen van andere buurtschappen dit buurtschap helpen om ervoor te zorgen dat de praalwagen op tijd af komt en zo toch mee kan rijden tijdens Corso Zundert. Dit houdt in dat mensen die zich inzetten voor een buurtschap, en daarmee indirect voor de hele corsogemeenschap, door de tijd en energie die zij in Corso Zundert steken ervoor zorgen dat de gemeenschap zich kan ontwikkelen.

Naast deze principes van het opbouwen van een gemeenschap zijn er ook nog individuele processen die plaatsvinden. Brewer (1991) stelt dat een mens een 'persoonlijke identiteit' heeft is. Deze 'persoonlijke identiteit' is het geheel van karakteristieken van een individu die hem of haar helpen zich van anderen te onderscheiden in een sociale context. Een sociale identiteit is een categorisering van het 'zelf' in meer inclusieve sociale categorieën of sociale groepen, waarbij het concept van het 'zelf' wordt gedepersonaliseerd. In de sociale categorie of sociale groep is het niet meer 'ik', maar 'wij' als er over de groep gesproken wordt. Als deelnemers aan Corso Zundert spreken over de activiteiten van de buurtschap waar ze actief bij zijn, wordt er in de 'wij' vorm gesproken. Een sociale identiteit kan een verandering teweeg brengen waarbij een individu zichzelf ziet als een onderdeel van een sociale groep en daarbij de perceptie loslaat dat zijn 'zelf' een uniek persoon (Turner et al., 1987, p.50). Een onderdeel van sociale identiteit is dat een individu kan kiezen om onderdeel te worden van een sociale groep, en zich te identificeren met de groep (Brewer, 1991). De

identificatie met de corsogemeenschap is in Zundert duidelijk zichtbaar. Als mensen naar de bouwplaats gaan, hebben ze vaak een shirt aan met daarop een verwijzing naar een praalwagen uit een eerder jaar. Daarnaast zijn deelnemers aan Corso Zundert tijdens het bloemencorso te herkennen aan eenzelfde soort shirt, alleen dan met een referentie naar de praalwagen van dat jaar. Ook worden er jaarlijks vanaf juni vlaggen uitgehangen waarop het logo van de buurtschap waar de bewoners van de desbetreffende huizen actief bij zijn te zien is.

Crocker en Luhtanen (1990) hebben de perceptie van de individu op het groepspresteren onderzocht. Uit hun onderzoek blijkt dat als mensen verteld wordt dat zij in de 'betere' groep zitten, denken mensen in deze groep dat hun prestaties ook beter zijn dan van de mensen in de andere groep. Dit mechanisme werkt andersom ook. Als mensen ingedeeld worden in een groep waar verteld wordt dat zij slechter presteren dan een andere groep, dan denken deze mensen ook dat hun prestaties daadwerkelijk slechter zijn dan van mensen in de andere groep (Crocker & Luhtanen, 1990). Als een individu zich onderdeel voelt van een (sociale) groep, gaat deze persoon geloven in de kwaliteiten van de groep ten opzichte van andere groepen. Als een groep iets doet voor de (lokale) gemeenschap, zullen leden van deze groep dit als belangrijker onderdeel van de lokale identiteit zien dan mensen die hier niet aan bijdragen (Greider, Krannich & Berry, 1991). Dit leidt tot de volgende hypothese: *Mensen die meedoen aan Corso Zundert vinden dat het bloemencorso een belangrijker onderdeel uitmaakt van de Zundertse gemeenschap dan mensen die niet meedoen aan Corso Zundert.*

Volgens Putnam (2001) zijn er verschillende soorten activiteiten die een rol spelen in het proces van het creëren van sociale verbinding. Hij beargumenteert dat er twee soorten activiteiten zijn: productieve en consumptieve activiteiten. Met productieve activiteiten verwijst Putnam naar activiteiten waar men interactie heeft met anderen, terwijl men op een actieve, creatieve manier bezig is om iets te doen. Consumptieve activiteiten zijn activiteiten waarbij deelnemers enkel naar iets kijken, of iets ervaren, zonder hier iets voor te doen. Een productieve activiteit in de casus van Corso Zundert is het meewerken aan de bouw van een praalwagen, het onderhouden en verzorgen van het bloemenveld of helpen met de organisatie van het bloemencorso. Een consumptieve activiteit is het 'slechts' kijken naar de optocht op de eerste zondag van september. Putnam stelt dat productieve activiteiten sterkere verbindingen creëert. Een sterkere sociale verbinding zorgt er ook voor dat een individu gestimuleerd wordt om mee te doen aan activiteiten (Van Ingen & Van Eijck, 2009). Door de sociale interactie met anderen tijdens de activiteit wordt de sociale verbinding ook weer

sterker (Longino & Cart, 1982) (Toepoel, 2012, p.358). Dit wil zeggen dat de interactie met anderen, door deelname aan activiteiten gerelateerd aan Corso Zundert, ervoor zorgt dat de individu zich sterker verbonden zou moeten voelen met Zundert.

Om een evenement als Corso Zundert te kunnen organiseren is deelname van vrijwilligers essentieel. Groepen (in de casus Corso Zundert: buurtschappen) werken beter als ze een gezamenlijk doel hebben (Tarricone & Luca, 2002; Harris & Harris, 1996). Het doel in deze casus is het bouwen van een praalwagen. Het succes van een groep (buurtschap) wordt niet alleen bepaald door de talenten van individuen, maar door de manier waarop de groepsleden met elkaar verbonden zijn (Borgatti & Ofem, 2010). Door het organiseren van een cultureel festival of evenement zijn bewoners welwillender om deel te nemen aan activiteiten in de gemeenschap (Derrett, 2003). Door de samenwerking die nodig is om een cultureel evenement of festival op te zetten, voelen deelnemers zich meer verbonden met de gemeenschap en de mensen die in deze gemeenschap wonen (Derrett, 2003). In haar onderzoek beweert Cattell (2001) dat sociale netwerken een rol spelen in de deelname van mensen aan activiteiten. Uit haar onderzoek blijkt dat een netwerk waarin mensen een gedeelde achtergrond hebben en de mogelijkheid hebben om aan activiteiten deel te nemen, zich meer verbonden voelen met de omgeving waar ze wonen.

In het geval van een cultureel evenement zorgt deelname aan het proces voorafgaand aan dit evenement ervoor dat mensen zich meer verbonden voelen met de plaats waar het evenement plaatsvindt (Schwarz & Tait, 2007). Dit zou inhouden dat mensen die deelnemen aan Corso Zundert zich sterker verbonden voelen met Zundert dan mensen die niet meedoen met Corso Zundert. Hieruit volgt de volgende hypothese: *Mensen die deelnemen aan Corso Zundert voelen zich sterker verbonden met Zundert dan mensen die niet meedoen met Corso Zundert.*

Methodesectie

Data en procedure

Om dit onderzoek uit te voeren is een nieuwe dataset gemaakt, dit is 'Dataset over Corso Zundert' (2021). De data is van 11 maart tot 15 april 2021 verzameld door middel van een survey in het enquêteprogramma 'Qualtrics'.

De vragen in de dataset zijn gebaseerd op verschillende, al bestaande, vragenlijsten. Dit zijn: Delamere (2001), Fredline et al. (2006a; 2006b) en Grootaert et al. (2004). Om de attitudes van inwoners van de gemeente Zundert, en het nabijgelegen dorp Schijf (gemeente Rucphen) dat ook meedoet aan het bloemencorso, te meten is gebruik gemaakt van een

aangepaste versie van de Festival Social Impact Analysis Scale (FSIAS) van Delamere (2001). Daarnaast is ook inspiratie opgedaan bij de vragenlijst van Fredline et al. (2006a; 2006b). Voor de vragen naar sociaal kapitaal en sociale cohesie is gekeken naar de vragenlijst van Grootaert et al. (2004). Na een inventarisatie van de verzamelde vragenlijsten zijn de vragen naar het Nederlands vertaald en toegepast op de casus van Corso Zundert. De hele vragenlijst is te vinden in de bijlage (Bijlage 1). De vragenlijst bestaat uit 116 items, waarvan het invullen tussen de tien en vijftien minuten in beslag neemt. Het invullen van de vragenlijst is gebaseerd op een self-selected keuze, dit houdt in dat respondenten niet gedwongen zijn om de vragenlijst in te vullen. Daarnaast hadden de respondenten de keuze om op enig moment, zonder hier een reden voor te geven, te stoppen met het invullen van de vragenlijst.

Om de vragenlijst te verspreiden is gebruik gemaakt van verschillende kanalen. Corsief, een corsomagazine dat vier keer per jaar uitkomt, kwam op 11 maart uit. In deze editie staat een artikel met een QR-code. Deze konden mensen scannen om te beginnen aan de vragenlijst. Het artikel is te vinden in de bijlage (Bijlage 2). Op dezelfde dag is een mail gestuurd naar alle buurtschappen die meedoen aan Corso Zundert met de vraag of ze de vragenlijst binnen hun buurtschap wilden verspreiden. Daarnaast is de vragenlijst ook via sociale media verspreid.

De gemeente Zundert had toestemming gegeven om bij de verschillende stembureaus, voor de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart, in de gemeente een flyer neer te leggen. Op de flyers stond een QR-code die naar de vragenlijst leidde. De gemeente Rucphen, waar het dorp Schijf onder valt, gaf geen toestemming om flyers in het stemlokaal neer te leggen. Een voorbeeld van de flyer is te vinden in de bijlage (Bijlage 3). Nadat de overgebleven flyers op 18 maart weer opgehaald waren, zijn deze in de week daarna verspreid bij verschillende ondernemers in de gemeente Zundert en Schijf. Uiteindelijk zijn er op 23 locaties flyers gelegd en is op 20 locaties een poster, een vergrote versie van een flyer, opgehangen. Naast de posters en flyers heeft er op 31 maart een artikel gestaan in de lokale krant van de gemeente Zundert, De Zundertse Bode. Hierin stond een oproep om de vragenlijst in te vullen. Een kopie van het artikel is te vinden in de bijlage (Bijlage 4).

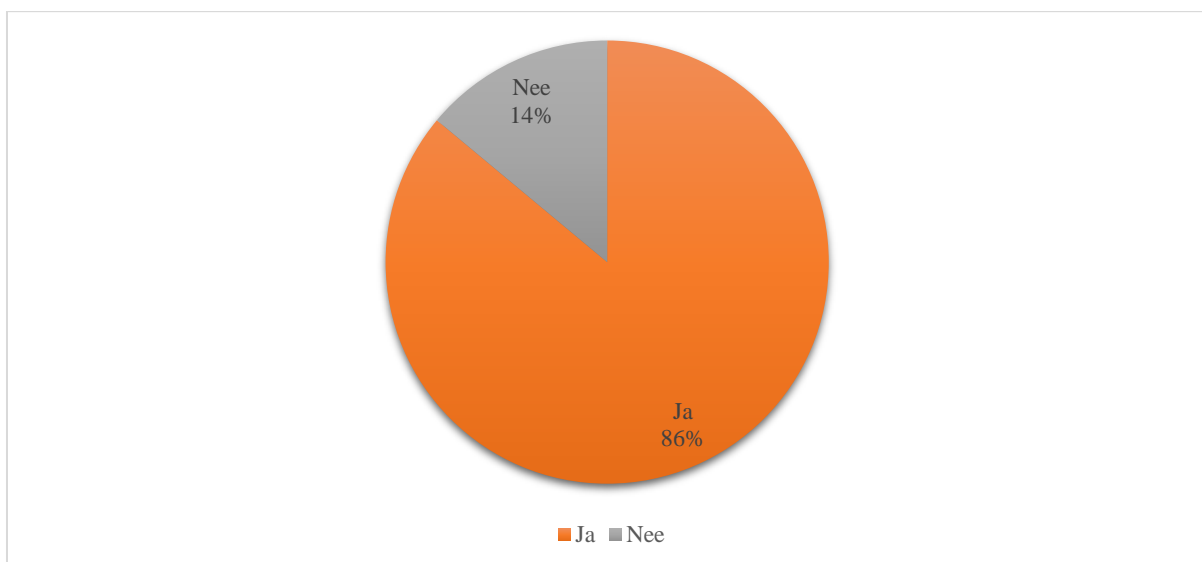
Op 23 maart, 12 dagen nadat de vragenlijst online kwam en naar alle buurten een mail gestuurd was, is er een reminder gestuurd met de vraag of de buurtschappen de vragenlijst (nogmaals) onder de aandacht wilden brengen. Tevens heeft het bestuur van de Stichting Corso Zundert, tijdens het overleg van de Raad van Buurtschappen (een raad waarin alle deelnemende buurtschappen vertegenwoordigd zijn) op 29 maart, de vragenlijst onder de

aandacht gebracht. Op donderdag 15 april 2021 zijn alle flyers en posters weer opgehaald, en 's avonds is de vragenlijst gesloten in Qualtrics.

In totaal zijn er 1040 mensen aan de vragenlijst begonnen. Van deze 1040 mensen hebben 836 mensen op een link geklikt, en zijn de overige 204 mensen aan de vragenlijst begonnen na het scannen van een QR-code. De vragenlijst is 183 keer gestart door mensen die niet uit de gemeente Zundert of omstreken komen. Deze mensen zijn direct naar het einde van de vragenlijst doorverwezen. Naast de 183 mensen die niet uit de gemeente Zundert of omstreken komen hebben 157 mensen de vragenlijst niet helemaal ingevuld. Dit betekent dat 700 mensen de vragenlijst volledig hebben ingevuld. Echter, van deze 700 mensen waren 21 respondenten jonger dan 18 jaar. Deze zijn alsnog uit de dataset verwijderd, omdat er geen toestemming was om de vragenlijst af te nemen bij mensen jonger dan 18 jaar. Uiteindelijk zitten er 679 ($N=679$) respondenten in de dataset. Dit geeft een response rate van 65,2%. In Figuur 1 is een taartdiagram te zien waarin aangegeven wordt hoeveel respondenten er wel en niet meedoen aan Corso Zundert. De vragenlijst is 583 keer volledig ingevuld door mensen die actief zijn bij een buurtschap of de organisatie van het corso, dit is 85,9% van alle respondenten. Daarnaast hebben 96 mensen die niet op enige manier meedoen aan Corso Zundert hebben de vragenlijst volledig ingevuld, dit is 14,1% van alle respondenten.

Figuur 1

Cirkeldiagram van respondenten, uitgesplitst naar deelname aan Corso Zundert ($N=679$)

Nederland heeft anno juni 2021 al ruim een jaar te maken met maatregelen om de verspreiding van het Coronavirus te beperken, hierdoor hebben grootschalige activiteiten

sinds maart 2020 geen doorgang kunnen vinden. Zo ook activiteiten rondom het bloemencorso. Dit maakt dat het beantwoorden van een aantal vragen, bijvoorbeeld over betrokkenheid bij de buurt, lastiger in te vullen is dan wanneer er in 2020 ‘gewoon’ een bloemencorso had gereden. Daarom is er gekozen om de vragen die naar verschillen tussen een periode van 5 jaar vragen aan te passen naar de periode 2014-2019.

In dit onderzoek zullen twee beschrijvende statistiektabellen gepresenteerd worden. Eén voor de data zoals deze in de analyse gebruikt zal worden (Tabel 3), en één bredere tabel, met de data zoals deze in de dataset te vinden zijn (Tabel 5). Hierdoor zit er een verschil in het aantal respondenten per item. Dit zorgt er ook voor dat er een discrepantie tussen het aantal respondenten dat meegenomen wordt in de twee beschrijvende statistiektabellen, doordat er in de analyse alleen mensen worden meegenomen die op alle variabelen in dit onderzoek een geldige variabele hebben. Nadat de respondenten eruit gefilterd zijn die niet op alle variabelen die in dit onderzoek een geldige waarde hebben, blijven er 674 respondenten over ($N=674$).

Operationalisatie

Afhankelijke variabelen

Om sociale cohesie te meten, wordt gekeken naar de vraag ‘*Hoe sterk voelt u zich onderdeel van Zundert?*’. Respondenten konden antwoord geven op een vijfpunts-Likertschaal, van ‘totaal geen onderdeel’ tot ‘zeer sterk onderdeel’. Een lage score betekent dat de respondent zich minder onderdeel van Zundert voelt, en een hogere score dat hij/zij zichzelf meer onderdeel van Zundert voelt. In Tabel 4 zal er gekeken worden in welke mate een respondent zich onderdeel van Zundert voelt, uitgesplitst naar gender.

Om te kijken naar het concept gemeenschapsvorming, dat gebruikt wordt om culturele identiteit van de gemeenschap te onderzoeken, is een exploratieve factoranalyse met promax rotatie en Principal Axis Factoring (PAF) uitgevoerd om te kijken welke variabelen samen het concept ‘gemeenschapsvorming’ vormen. Er is voor gekozen om geen limiet te stellen op het aantal factoren. Op basis van theorie, is er gekozen voor 0.3 als ‘cutoff point’ (Field, 2018). De exacte factorloadings zijn te vinden in Tabel 1. Voor het uitvoeren van de PAF, is gekeken naar de Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) test en de Bartlett’s test of sphericity, om te kijken of er aanleiding is om te kijken naar een factoranalyse. Uit de KMO-test komt een score van 0.912. Daarnaast komt uit de Bartlett’s test of sphericity een significantie van $<.001$. Dit houdt in dat een factoranalyse kan worden uitgevoerd.

Tabel 1*Factorloadings van de exploratory factoranalysis (EFA)*

Construct	Naam variabele	Factor 1	Factor 2	Factor 3
Gemeenschapsvorming	Zundertse_identiteit	.840		
	Werelderfgoed	.636		
	Posimpact_cultureellevens	.967		
	Saamhorigheid	.934		
	Positieveaandachtgem	.722		
Ontwikkeling	Maakttotwathetis	.335	.373	
	Nieuwemensenkennen		.662	
	Nieuwedingendoen		.965	
	Broedplaatsvoorideeën		.808	
	Belangrijkvoortoekomst		.529	
Gevoelens over Corso	Specialebuurt		.351	.317
Zundert	Gevoeliedereen		.358	.310
	Feestdeelnemers			.379
	Waardevolvoordeelnemers			.396
	Verleden			.370

Note. Cut-off punt is .3.

Om een vergelijking te kunnen maken, worden alleen variabelen meegenomen in de factoranalyse die door alle respondenten beantwoord zijn. Een aantal vragen, de vragen over ervaringen van deelname aan Corso Zundert, zijn niet aan alle respondenten gesteld. Deze vragen worden om die reden niet meegenomen in de factoranalyse.

Uit de factoranalyse blijkt dat er 6 items zijn die samen ‘gemeenschapsvorming’ vormen. Dit zijn de vragen: ‘*Corso Zundert is belangrijk voor de identiteit van Zundert*’, ‘*Corso Zundert zou op de lijst van Werelderfgoed moeten staan*’, ‘*Corso Zundert heeft een positieve impact op het culturele leven in Zundert*’, ‘*Corso Zundert is goed voor de saamhorigheid*’, ‘*Corso Zundert zorgt voor positieve aandacht voor de gemeente Zundert*’ en ‘*Corso Zundert maakt Zundert tot wat het is*’. Samen hebben deze vragen een Cronbach’s alpha van 0.896. De Cronbach’s alpha neemt niet toe als een van de items verwijderd zou worden. Op basis van de Cronbach’s alpha wordt de schaal voor ‘gemeenschapsvorming’ gevormd. Alle vragen die opgenomen worden in deze variabele worden gemeten met behulp van een zevenpunts-Likertschaal. De waarde wordt berekend door een gemiddelde te nemen

van alle variabelen. Dit zorgt ervoor dat een respondent voor de variabele ‘gemeenschapsvorming’ een geldige waarde tussen de ‘1’ en ‘7’ kan hebben. Voor deze schaal worden alleen mensen meegenomen die op minstens vijf van de zes variabelen een geldige waarde hebben. Een hogere score op ‘gemeenschapsvorming’ betekent dat een respondent Corso Zundert als een belangrijker onderdeel van de Zundertse gemeenschap beschouwd. In Tabel 2 worden alle items die gezamenlijk het concept ‘gemeenschapsvorming’ vormen gepresenteerd met daarbij de frequentie van de geselecteerde antwoordopties.

Naast het concept ‘gemeenschapsvorming’ zijn er nog twee concepten: ‘ontwikkeling’ en ‘gevoelens over Corso Zundert’. Het concept ‘ontwikkeling’ bestaat uit zeven items: ‘*Corso Zundert maakt Zundert tot wat het is*’, ‘*Corso Zundert is een manier om nieuwe mensen te leren kennen*’, ‘*Corso Zundert is een broedplaats voor nieuwe ideeën*’, ‘*Corso Zundert is belangrijk voor de toekomst van Zundert*’, ‘*Corso Zundert helpt me om anderen te laten zien waarom mijn buurt speciaal is*’ en ‘*Door Corso Zundert voelt iedereen in Zundert zich beter*’. Deze zeven items hebben een gezamenlijke Cronbach’s alpha van 0.856.

Het concept, gevoelens over Corso Zundert, bestaat uit vijf items: ‘*Corso Zundert helpt me om anderen te laten zien waarom mijn buurt speciaal is*’, ‘*Door Corso Zundert voelt iedereen in Zundert zich beter*’, ‘*Het feest na afloop van de optocht is vooral een feest voor deelnemers aan Corso Zundert*’, ‘*Corso Zundert is vooral waardevol voor mensen die actief mee doen aan het proces*’ en ‘*Corso Zundert is iets van het verleden*’. Deze vijf items hebben een Cronbach’s alpha van 0.472.

Alle items die zijn meegenomen in deze factoranalyse zijn gemeten op een zevenpunts-Likertschaal. Voor dit onderzoek wordt alleen ‘gemeenschapsvorming’ meegenomen in de analyse. Wel worden de beschrijvende statistieken van alle drie de concepten weergegeven in Tabel 5.

Tabel 2*Stellingen van gemeenschapsvorming en de frequentie van de antwoordmogelijkheden*

	Corso Zundert is belangr- ijk voor de identiteit van Zundert	Corso Zundert zou op de lijst van Werelde- rfgoed moeten staan	Corso Zundert heeft een positieve impact op het culturele leven in Zundert	Corso Zundert is goed voor de saamhor- igheid	Corso Zundert zorgt voor positieve aandacht voor de gemeen- te Zundert	Corso Zundert maakt Zundert tot wat het is
Helemaal mee oneens	23 (3,4%)	24 (3,6%)	14 (2,1%)	16 (2,4%)	9 (1,3%)	14 (2,1%)
Oneens	3 (0,4%)	11 (1,7%)	4 (0,6%)	2 (0,3%)	5 (0,7%)	19 (2,8%)
Beetje mee oneens	4 (0,6%)	3 (0,5%)	1 (0,1%)	2 (0,3%)	1 (0,1%)	7 (1,0%)
Niet mee oneens, niet mee eens	7 (1,0%)	37 (5,6%)	6 (0,9%)	5 (0,7%)	4 (0,6%)	34 (5,1%)
Beetje mee eens	19 (12,8%)	32 (4,9%)	15 (2,2%)	10 (1,5%)	16 (2,4%)	89 (13,3%)
Eens	149 (22,2%)	146 (22,2%)	144 (21,4%)	85 (12,6%)	216 (32,1%)	261 (39,0%)
Helemaal mee eens	467 (69,5%)	405 (61,6%)	489 (72,7%)	554 (82,2%)	422 (62,7%)	246 (36,7%)
Totaal	672 (100%)	658 (100%)	673 (100%)	674 (100%)	673 (100%)	670 (100%)

Onafhankelijke variabelen

Om te kijken of een respondent meedoet aan Corso Zundert wordt gekeken naar de vraag ‘*Bent u actief bij een buurtschap of de organisatie van Corso Zundert?*’. Op deze vraag konden respondenten ‘Ja’ en ‘Nee’ antwoorden.

Controlevariabelen

De controlevariabele leeftijd kan zonder aanpassingen gebruikt worden door gebruik te maken van de variabele 'leeftijd'. Om te kijken naar het gender van de respondenten is gekeken naar de variabele 'gender'. Het enige wat aangepast is bij de variabele 'gender' is dat de respondenten die aangeven dat ze non-binair (1) zijn gecodeerd worden als 'missing'. Daarnaast zijn ook respondenten die niet willen aangeven welk gender (1) ze zijn als 'missing' gezet. Daarna is een dummy 'Vrouw' gecreëerd, waarbij als een respondent aangeeft zichzelf als man te beschouwen de waarde '0' wordt toegekend en een respondent die aangeeft zich als vrouw te identificeren de waarde '1' toegewezen krijgt. De beschrijvende statistieken van deze variabelen zijn te vinden in Tabel 3 en Tabel 5.

De variabele over het opleidingsniveau van de respondent ('opleidingsniveau') is variabele met acht antwoordopties, waar gevraagd werd naar de hoogste afgeronde opleiding van de respondent. Een score van '1' geeft aan dat een respondent geen opleiding heeft afgerond. '2' Betekent dat een respondent alleen de lagere school of basisschool heeft afgerond, '3' dat de LBO, VBO, LTS of VMBO als hoogst afgeronde opleiding heeft. Als een respondent een score van '4' heeft, houdt dit in dat mavo of VMBO-t het hoogst afgeronde opleidingsniveau is. Respondenten met als hoogste afgeronde opleidingsniveau MBO hebben op deze variabele een score van '5'. Als een respondent Havo/VWO als hoogste afgeronde opleidingsniveau heeft, heeft deze respondent een '6' als waarde op deze variabele. De respondenten met als hoogste afgeronde opleidingsniveau HBO hebben de waarde '7' gekregen. Als laatste hebben mensen met als hoogste opleidingsniveau WO een waarde gekregen van '8'.

Tabel 3

Beschrijvende statistieken van variabelen gebruikt in dit onderzoek

Variabele	Gem.	SD	Min	Max	Range
Onderdeel van Zundert	3.570	.821	1	5	4
Gemeenschapsvorming	6.368	.970	1	7	6
Deelname aan Corso Zundert	.861		0	1	1
Vrouw	.527		0	1	1
Leeftijd	43.770	16.411	18	84	66
Opleidingsniveau	5.761	1.351	1	8	7
Valid N (listwise)	674				

Tabel 4*Mate waarin een respondent zich onderdeel van Zundert voelt, uitgesplitst naar gender*

	Man	Vrouw	Totaal
Totaal geen onderdeel	5 (1,6%)	2 (0,6%)	7 (1,0%)
Niet echt onderdeel	22 (6,9%)	21 (5,9%)	43 (6,4%)
Een beetje onderdeel	102 (32,0%)	161 (45,4%)	263 (39,0%)
Sterk onderdeel	141 (44,2%)	140 (39,4%)	281 (41,7%)
Zeer sterk onderdeel	49 (15,4%)	31 (8,7%)	80 (11,9%)
Totaal	319 (100%)	355 (100%)	674 (100%)

Overige variabelen

Naast dat er gevraagd is naar het opleidingsniveau van de respondent is er ook gevraagd naar de huidige werkstatus van de respondent. De antwoordmogelijkheden die de respondenten hadden zijn als volgt: Werkend (1), Werkzoekend/werkloos (2), Gepensioneerd (3), Studerend (4), Parttime werkend, parttime studerend (5), Huisman/huisvrouw (6) en Anders, namelijk... (7).

Het concept 'geluk' wordt geoperationaliseerd met behulp van de vraag 'Op een schaal van 1 tot 10, hoe gelukkig bent u met uw leven? Een 1 betekent erg ongelukkig, een 10 betekent erg gelukkig'. Om deze vraag te kunnen gebruiken is geen hercodering van de data nodig.

Ook om de betrokkenheid van de respondenten te bepalen is geen hercodering van de data nodig. Om hier een beeld van te krijgen wordt de vraag gebruikt 'Hoe zou u uw betrokkenheid bij uw buurt omschrijven ten tijde van Corso Zundert 2019?'. Dit is een vijfpunts-Likertschaal, waarbij er een lage score een lage betrokkenheid bij de buurtschap van de respondent in 2019 betekent en een hoge score een hoge betrokkenheid in 2019 bij de buurtschap van de respondent betekent. Dezelfde codering geldt voor de vraag: 'Hoe zou u uw betrokkenheid bij uw buurt omschrijven ten tijde van Corso Zundert 2014?'.

Om te kijken naar het aantal vrienden van de respondent dat wel of niet meedoet aan Corso Zundert zijn de volgende vragen gesteld. Voor het aantal vrienden van de respondent dat wél meedoet is dit de vraag 'Hoeveel vrienden heeft u ongeveer die meedoen aan corso Zundert?' gebruikt. Voor het aantal vrienden dat níét meedoet is de vraag 'Hoeveel vrienden heeft u ongeveer die NIET meedoen aan corso Zundert?' gebruikt. Ook is er gevraagd naar het aantal vrienden van de respondent dat bij dezelfde buurt actief is als de respondent. Hiervoor is de vraag 'Hoeveel van uw vrienden komen uit uw eigen buurt?' gesteld. Daarnaast

is er om te kunnen kijken naar het percentage vrienden van de respondent wat meedoet met Corso Zundert handmatig een percentage berekend voor de respondenten waar hier informatie over te achterhalen was.

De mensen die aan hebben gegeven actief te zijn bij een buurtschap of de organisatie van Corso Zundert is de stelling voorgelegd ‘*Corso Zundert is belangrijk voor mijn eigen identiteit*’. De antwoordmogelijkheden zijn op een zevenpunts-Likertschaal aangedragen, waarbij ‘1’ betekent dat een respondent het helemaal oneens is met deze stelling, en een ‘7’ betekend dat een respondent het ‘helemaal eens’ is met de stelling, en Corso Zundert als erg belangrijk onderdeel van diens identiteit beschouwd.

Hoe belangrijk respondenten Corso Zundert vinden wordt gemeten met de vraag ‘*Op een schaal van 1 tot 10, hoe belangrijk is Corso Zundert voor u?*’. Bij deze vraag moesten respondenten op een schaal van 1 tot 10 aangeven hoe belangrijk zij Corso Zundert vinden, waarbij een ‘1’ betekent dat Corso Zundert helemaal niet belangrijk is voor de respondent en een ‘10’ juist inhoud dat Corso Zundert heel belangrijk is voor de respondent. De beschrijvende statistieken van deze variabele zijn te vinden in Tabel 5.

Tabel 5

Beschrijvende statistieken van variabelen zoals deze in de dataset te vinden is

Variabele	N	Gem.	SD	Min	Max	Range
Onderdeel van Zundert	679	3.570	.824	1	5	4
Gemeenschapsvorming	676	6.367	.969	1	7	6
Persoonlijke ontwikkeling	675	5.772	.945	1	7	6
Gevoelens over Corso Zundert	670	4.465	.948	1	7	6
Deelname aan Corso Zundert	679	.857		0	1	1
Leeftijd	679	43.840	16.448	18	84	66
Gender	677	.530		0	1	1
Opleidingsniveau	679	5.742	1.372	1	8	7
Werkstatus	679	2.060	1.702	1	7	6
Geluk	679	7.950	1.008	3	10	7
Eigen betrokkenheid in 2019	583	4.376	.807	1	5	4
Eigen betrokkenheid in 2014	583	4.208	1.053	1	5	4
Aantal vrienden dat wel deelneemt aan Corso Zundert	490	29.400	60.985	0	750	750

Variabele	N	Gem.	SD	Min	Max	Range
Aantal vrienden dat niet deelneemt aan Corso Zundert	511	11.210	15.877	0	200	200
Aantal vrienden van buurtschap respondent	449	14.720	29.247	0	350	350
Percentage vrienden dat deelneemt aan Corso Zundert	500	62,549	27,047	0	100	100
Belang Corso Zundert voor eigen identiteit	574	5.290	1.578	1	7	6
Belang Corso Zundert voor respondent	678	8.102	1.558	1	10	9

Kijkend naar Tabel 5 vallen er een aantal dingen op. De variabelen die vragen naar het aantal vrienden dat wel of niet meedoet aan Corso Zundert hebben vergeleken met de andere variabelen een laag aantal respondenten. Hetzelfde geldt voor de vraag over het percentage vrienden wat meedoet aan Corso Zundert. Het verschil in het aantal respondenten is te verklaren aan de hand van de antwoorden die gegeven zijn op deze vraag. De mensen die bij deze vraag antwoorden zoals ‘allemaal’, ‘geen’ of ‘x procent’ hebben ingevuld, zijn handmatig verwerkt. Hierdoor ligt het aantal respondenten met een geldige waarde op deze variabele lager dan bij andere variabelen.

Data analyse

Om antwoord te vinden op de vraag of deelnemers van Corso Zundert het bloemencorso een belangrijker onderdeel vinden van de Zundertse identiteit dan mensen die niet deelnemen aan Corso Zundert wordt een regressieanalyse uitgevoerd. Er gaat gecontroleerd worden op leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. Dit wordt gedaan om te kijken of een mogelijk effect blijft staan als er andere variabelen aan het model worden toegevoegd.

Ook om te onderzoeken of mensen die deelnemen aan Corso Zundert zich meer verbonden voelen met Zundert dan mensen die niet meedoen aan Corso Zundert wordt een regressieanalyse uitgevoerd. Om te onderzoeken of een mogelijk effect blijft staan, zal gecontroleerd worden voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau.

Resultaten

Tabel 6

Correlatietabel tussen de Gemeenschapsvorming schaal en de items die de schaal vormen

	Gemeen- schaps- vorming	Zundert- se identiteit	Wereld- erfgoed	Positieve impact cultureel leven	Saamho- righeid	Positieve aandacht gemeen- te	Maakt Zundert tot wat het is
Gemeen- schaps- vorming	1						
Zundert- se identiteit	.833***	1					
Wereld- erfgoed	.820***	.602***	1				
Positieve impact culturele leven	.864***	.676***	.636***	1			
Saamho- righeid	.841***	.679 ***	.575***	.784***	1		
Positieve aandacht gemeen- te	.824***	.624 ***	.600***	.713 ***	.658 ***	1	
Maakt Zundert tot wat het is	.755***	.528***	.548***	.520***	.522***	.539***	1

Notes: *p < .05, **p < .01, ***p < .001.

In Tabel 6 is te zien dat alle variabelen significant positief met elkaar samenhangen, waarbij de sterkste samenhang te zien is tussen de schaal voor gemeenschapsvorming en de

items die daarvoor gebruikt zijn. Dit houdt in dat als een respondent hoger scoort op een van de variabelen, deze persoon ook hoger scoort op de schaal voor gemeenschapsvorming.

Om antwoord te krijgen op de vraag ‘*In hoeverre draagt Corso Zundert bij aan identiteitsvorming van de Zundertse gemeenschap?*’ is een regressieanalyse uitgevoerd. Uit de regressieanalyse blijkt dat er statistisch bewijs is voor een positieve samenhang tussen deelname aan Corso Zundert en het idee dat Corso Zundert onderdeel is van de Zundertse identiteit ($b = .548, t(4, 669) = 5.115, p < .001$). Dit wil zeggen dat er een significant positief effect is voor deelname aan Corso Zundert en het idee dat Corso Zundert een belangrijk onderdeel is van de Zundertse identiteit. Van de controlevariabelen heeft alleen leeftijd een significant effect ($b = -.009, t(4, 669) = -4.003, p < .001$). De resultaten zijn te zien in Tabel 7.

Dit wil zeggen dat als een respondent één jaar ouder is dat deze Corso Zundert een minder belangrijk onderdeel van de Zundertse identiteit vindt. Door deelname aan Corso Zundert gaat men Corso Zundert als belangrijker onderdeel zien van de Zundertse identiteit. De R^2 van dit model is 0.071. Dit houdt in dat de variantie voor 7,1% verklaard kan worden door deelname aan Corso Zundert.

Tabel 7

OLS Regressieanalyse met gemeenschapsvorming, gebruik makend van de Corso Zundert dataset (2021)

	Gemeenschapsvorming	
	B	SE
Constant	6.279***	.246
Deelname	.548***	.107
Leeftijd	-.009***	.002
Vrouw	.033	.074
Opleidingsniveau	.001	.027
R^2	.071***	

Notes: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$ (two-tailed tests).

Om antwoord te krijgen op de tweede onderzoeksvraag ‘*In welke mate draagt deelname aan Corso Zundert bij aan de vorming van sociale cohesie*’ is een regressieanalyse uitgevoerd. Uit de regressieanalyse blijkt dat er een significante relatie is tussen deelname aan Corso Zundert en het opbouwen van sociale cohesie ($b = .626, t(4, 669) = 6.936, p < .001$). Dit

wil zeggen dat er een significant positief effect is tussen het opbouwen van sociale cohesie en deelname aan Corso Zundert. Geen van de controlevariabelen heeft een significant effect op sociale cohesie. Dit houdt in dat mensen die deelnemen aan Corso Zundert zich significant meer onderdeel van Zundert voelen dan mensen die niet deelnemen aan Corso Zundert. De resultaten zijn in Tabel 8 te zien. De R^2 van dit model is 0.077. Dit houdt in dat de variantie voor 7,7% verklaard kan worden door deelname aan Corso Zundert.

Tabel 8

OLS Regressieanalyse met sociale cohesie, gebruik makend van de Corso Zundert dataset (2021)

	Sociale cohesie	
	B	SE
Constant	2.915***	.208
Deelname	.626***	.090
Leeftijd	.000	.002
Vrouw	-.090	.062
Opleidingsniveau	.025	.023
R^2	.077***	

Notes: * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$ (two-tailed tests).

Conclusie

In deze scriptie is onderzoek gedaan naar een mogelijk effect van deelname aan een evenement als Corso Zundert op de vorming van lokale sociale cohesie en de culturele identiteit van een gemeenschap.

Om antwoord te krijgen op de eerste onderzoeksvraag: ‘*In hoeverre draagt Corso Zundert bij aan identiteitsvorming van de Zundertse gemeenschap?*’ is de volgende hypothese opgesteld: ‘*Mensen die meedoen aan Corso Zundert vinden dat het bloemencorso een belangrijker onderdeel uitmaakt van de Zundertse gemeenschap dan mensen die niet meedoen aan Corso Zundert*’. Uit de analyse blijkt dat mensen die deelnemen aan Corso Zundert, Corso Zundert als een belangrijker onderdeel zien van de Zundertse gemeenschap dan mensen die niet meedoen aan Corso Zundert. Hiermee wordt de hypothese bevestigd, door deelname aan Corso Zundert gaat men Corso Zundert als belangrijker onderdeel zien van de Zundertse identiteit.

Om antwoord te krijgen op de tweede onderzoeksvraag: *‘In welke mate draagt deelname aan Corso Zundert aan de vorming van sociale cohesie?’*. Hiervoor is de volgende hypothese opgesteld: *‘Mensen die deelnemen aan Corso Zundert voelen zich sterker verbonden met Zundert dan mensen die niet meedoen met Corso Zundert’*. Uit de analyse blijkt dat mensen die deelnemen aan Corso Zundert zich sterker verbonden voelen met Zundert dan mensen die niet meedoen aan Corso Zundert. Hiermee wordt de hypothese geaccepteerd. Deelname aan Corso Zundert zorgt ervoor dat mensen meer sociale cohesie ervaren dan mensen die niet deelnemen aan Corso Zundert. Alhoewel Toepoel (2012) onderzoek deed naar ouderen, en in dit onderzoek niet gekeken is naar specifieke leeftijdsgroepen, vinden beide onderzoeken dat deelname zorgt voor meer verbinding met de gemeenschap.

In een vervolgonderzoek zou dit onderzoek nog een keer uitgevoerd kunnen worden, alleen zou de dataverzameling dan op een ander moment verzameld kunnen worden, als de onderzoekspopulatie niet in een lockdown zit. Omdat Nederland, en de rest van de wereld, ten tijde van de dataverzameling al ruim een jaar te maken heeft met COVID-19 en bijbehorende beperkende maatregelen, heeft Corso Zundert in 2020 niet kunnen plaatsvinden. Hierdoor is het al anderhalf jaar geleden dat er op grote schaal (bloemencorso gerelateerde) activiteiten plaats hebben kunnen vinden. Een mogelijk gevolg hiervan op de data is dat er sprake kan zijn van dat respondenten vragen lastiger hebben kunnen invullen, omdat het al een lange tijd geleden is dat mensen elkaar in het echte leven hebben kunnen ontmoeten. In een vervolgonderzoek zou de data van nog betere kwaliteit worden als er een aantal jaar ‘gewoon’ een bloemencorso door de straten heeft getrokken. Aangezien men dan de kans heeft gehad om het ‘normale’ (vrijwilligers)leven weer op te pakken. Een ander punt wat van invloed kan zijn op de dataverzameling is de periode waarin de data verzameld wordt. Naarmate het bloemencorso dichterbij komt, is de verwachting dat men dan ook meer met het bloemencorso bezig is, wat mogelijk de antwoorden kan beïnvloeden en er een sterker effect gevonden kan worden. Toch is het verzamelen en verwerken van de data iets wat, zeker gezien de situatie rond de pandemie, goed gegaan is gedurende dit onderzoek. Een mogelijke verklaring waarom de vragenlijst 1040 keer gestart is, is omdat mogelijke respondenten op veel verschillende manieren zijn benaderd om mee te doen aan het onderzoek. Een andere verklaring hiervoor is dat mensen een dermate hoge betrokkenheid hebben bij Corso Zundert en daardoor eerder geneigd zijn om een vragenlijst hierover in te vullen. Een mogelijkheid is dat in een vervolgonderzoek het aantal respondenten nog hoger ligt, als de dataverzameling op een ander moment in het jaar en zonder beperkende maatregelen plaatsvindt.

In een volgend onderzoek kan dieper ingegaan worden op het concept 'sense of community' zoals McMillan & Chavis (1986) dit conceptualiseren. Dit kan onderzocht worden met de Sense of Community schaal, zoals Doolittle en MacDonald (1978) dit hebben opgesteld. Zij hebben in hun onderzoek een vragenlijst opgesteld met 40 vragen waarin ze vragen naar de 'sense of community'. Deze vragenlijst is pas tijdens het proces van het verzamelen van de data gevonden. Hierdoor was het onmogelijk deze vragenlijst te gebruiken voor dit onderzoek. Het concept gemeenschapsgevoel kan in een dergelijk vervolgonderzoek op een bredere manier onderzocht worden. Dit zou mogelijk een verdiepend onderzoek kunnen zijn naar wat het effect is van deelname aan een evenement zoals Corso Zundert en hoe dit kan leiden tot een hoger gemeenschapsgevoel.

Dit huidige onderzoek kan dienen als een eerste onderzoek naar de sociale aspecten van een (grootschalig) evenement of festival. De resultaten uit dit onderzoek dragen ook bij aan de discussie over het belang van het in stand houden van lokale evenementen en tradities. Uit dit onderzoek blijkt namelijk dat het organiseren van een (lokaal) evenement belangrijk is voor de sociale cohesie in de gemeenschap. In een tijd waarin er vanuit de overheid veel aandacht wordt besteed aan het creëren van sociale cohesie kan dit onderzoek bijdragen in het aantonen dat deelname aan, en in stand houding van, een evenement als Corso Zundert belangrijk is voor de sociale cohesie in een gemeenschap.

Literatuurlijst

- Borgatti, S. P., & Ofem, B. (2010). *Analyzing Social Networks*. SAGE Publication
- Brewer, M. B. (1991). The Social Self: On Being the Same and Different at the Same Time. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 17(5), 475–482. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1177/0146167291175001>
- Cattell, V. (2001). Poor people, poor places, and poor health: the mediating role of social networks and social capital. *Social Science & Medicine*, 52(10), 1501–1516. [https://doi.org/10.1016/S0277-9536\(00\)00259-8](https://doi.org/10.1016/S0277-9536(00)00259-8)
- Crocker, J., & Luhtanen, R. (1990). Collective self-esteem and ingroup bias. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58(1), 60–67. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.1.60>
- de Grosbois, D. (2009). Assessing the socio-cultural impact of special events: Frameworks, methods and challenges. *Journal of Tourism Challenges and Trends*, 2(2)(2), 39–52.
- Delamere, T. A. (2001). Development of a Scale to Measure Resident Attitudes Toward the Social Impacts of Community Festivals, Part II. Verification of the Scale. *Event Management*, 7(1), 25–38. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.3727/152599501108751452>
- Delamere, T. A., Wankel, L., & Hinch, T. (2001). Development of a Scale to Measure Resident Attitudes Toward the Social Impacts of Community Festivals, Part I: Item Generation and Purification of the Measure. *Event Management*, 7(1), 11–24. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.3727/152599501108751443>
- Derrett, R. (2003). Making Sense of How Festivals Demonstrate a Community's Sense of Place. *Event Management*, 8(1), 49–58. <https://doi.org/10.3727/152599503108751694>
- Doolittle, R. J., & Macdonald, D. (1978). Communication and a sense of community in a metropolitan neighborhood: A factor analytic examination. *Communication Quarterly*, 26(3), 2–7. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1080/01463377809369297>

- Durkheim, E. (1964). *The Division of Labor In Society*. *The free press of Glencoe*. Published.
<http://fs2.american.edu/dfagle1/www/Class%20Readings/Durkheim/Division%20Of%20Labor%20Final%20Version.pdf>
- Duyvendak, J. W. (2004). De individualisering van de samenleving en de toekomst van de sociologie. *Sociologie*, *51*(4), 495–506. <https://doi.org/10.1347/sogi.51.4.495.56731>
- Field, A. (2018). *Discovering statistics using IBM SPSS statistics*. SAGE Publications.
- Fredline, E., Deery, M., & Jago, L. (2006a). Development of a Scale to Assess the Social Impacts of Tourism within Communities. *CRC for Sustainable Tourism Pty Ltd*. Published.
https://www.researchgate.net/publication/228986282_Development_of_a_Scale_to_Assess_the_Social_Impacts_of_Tourism_within_Communities
- Fredline, E., Deery, M., & Jago, L. (2006b). Host Community Perceptions of the Impacts of Events. *CRC for Sustainable Tourism Pty Ltd*. Published. https://sustain.pata.org/wp-content/uploads/2015/02/Fredline_compareVICevents.pdf
- Geene, E., Smits, K., van Aert, J., van Beek, M., & Bastiaansen, P. (2009). *Het geheim van Zundert* (1ste ed.). Drukkerij Vorrselemans bv. Zundert.
- Greider, T., Krannich, R. S., & Berry, E. H. (1991). Local Identity, Solidarity, and Trust in Changing Rural Communities. *Sociological Focus*, *24*(4), 263–282.
<https://doi.org/10.1080/00380237.1991.10570594>
- Grootaert, C., Narayan, D., Nyhan Jones, V., & Woolcock, M. (2004). Measuring Social Capital: An Integrated Questionnaire. *The International Bank for Reconstruction and Development*. Published.
- Gutmann, A. (2004). *Identity in Democracy*. Amsterdam University Press.
- Harris, P. R., & Harris, K. G. (1996). Managing effectively through teams. *Team Performance Management: An International Journal*, *2*(3), 23–36. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1108/13527599610126247>

- Kaufman, H. F. (1959). Toward an Interactional Conception of Community. *Social Forces*, 38(1), 8–17. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.2307/2574010>
- Klamer, A., Petrova, L., & Kiss, D. (2017). *The Value-Based Approach (VBA) to evaluate the knowledge and network spillovers of the Rotterdam Unlimited Festival*. https://www.rotterdamunlimited.com/uploads/01.06eng_Results_RU_VBA_compressed.pdf
- Longino, C. F., & Kart, C. S. (1982). Explicating Activity Theory: A Formal Replication. *Journal of Gerontology*, 37(6), 713–722. <https://doi.org/10.1093/geronj/37.6.713>
- McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and theory. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 6–23. [https://doi.org/10.1002/1520-6629\(198601\)14:13.0.CO;2-I](https://doi.org/10.1002/1520-6629(198601)14:13.0.CO;2-I)
- Mead, G. H. (1934). *Mind, Self & Society* (1ste ed.). Heptagon.
- Otte, H. (2019). Bonding or bridging? On art participation and social cohesion in a rural region of the Netherlands. *Poetics*, 76, 101355. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1016/j.poetic.2019.02.006>
- Putnam, R. D. (2001). *Bowling Alone : the Collapse and Revival of American Community*. Simon & Schuster.
- Schwarz, E. C., & Tait, R. (2007). Recreation, Arts, Events and Festivals: Their Contribution to a Sense of Community in the Colac–Otway Shire of Country Victoria. *Rural Society*, 17(2), 125–138. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.5172/rsj.351.17.2.125>
- Snow, D. A., Soule, S. A., & Kriesi, H. (Eds.). (2004). *The Blackwell Companion to Social Movements*. Wiley Online Library. Published. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1002/9780470999103>
- Tarricone, P., & Luca, J. (2002). Successful teamwork: A case study. *Quality Conversations, Proceedings of the 25th HERDSA Annual Conference*, 640–646. <https://ro.ecu.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://scholar.google.nl/&httpsredir=1&article=5007&context=ecuworks>

Theodori, G.L. (2005). Community and Community Development in Resource-Based Areas: Operational Definitions Rooted in an Interactional Perspective. *Society & Natural Resources*, 18(7), 661–669. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1080/08941920590959640>

Toepoel, V. (2012). Ageing, Leisure, and Social Connectedness: How could Leisure Help Reduce Social Isolation of Older People? *Social Indicators Research*, 113(1), 355–372. <https://doi.org/10.1007/s11205-012-0097-6>

Turner, J. C., Hogg, M. A., Oakes, P. J., Reicher, S. D., & Wetherell, M. S. (1987). *Rediscovering the social group: Self-categorization theory*. B. Blackwell.

UNESCO - *Text of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage*. (2006). Text of the Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage. <https://ich.unesco.org/en/convention#part3>

Van Ingen, E., & Van Eijck, K. (2009). Leisure and Social Capital: An Analysis of Types of Company and Activities. *Leisure Sciences*, 31(2), 192–206. <https://doi.org/10.1080/01490400802686078>

Van Winkle, C. M., & Woosnam, K. M. (2014). Sense of community and perceptions of festival social impacts. *International Journal of Event and Festival Management*, 5(1), 22–38. <https://doi-org.proxy.library.uu.nl/10.1108/ijefm-01-2013-0002>

Wilkinson, K. P., & Society, R. S. (1991). *The Community in Rural America*. Amsterdam University Press.

Bijlagen

Bijlage 1: Vragenlijst

Vragenlijst over Corso Zundert

Welkom bij de vragenlijst over Corso Zundert.

Mijn naam is Stijn van Helmond, derdejaars Sociologie student aan de Universiteit Utrecht. Deze vragenlijst is opgesteld voor mijn bachelorscriptie over Corso Zundert. Mijn onderzoek gaat over wat de betekenis van Corso Zundert is voor de mensen uit Zundert en omgeving. Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 10 tot 15 minuten.

De vragenlijst is **anoniem**, dit houdt in dat er geen persoonlijke data opgeslagen wordt en de informatie die u geeft niet teruggeleid kan worden naar u. Deelname aan dit onderzoek volledig vrijwillig. Er zijn geen goede of foute antwoorden. U heeft het recht om op elk moment te stoppen met de vragenlijst zonder reden. Als u vragen of opmerkingen heeft, kunt u mij mailen op s.t.vanhelmond@students.uu.nl, of mijn begeleider Leonard van 't Hul: w.l.vanthul@uu.nl.

Door het vakje hieronder aan te klikken, bevestigt u dat u tenminste 18 jaar oud bent, en dat u de voorwaarden gelezen hebt en accepteert. Bij voorbaat dank voor het invullen van de vragenlijst.

1. Ik ga akkoord, en wil beginnen met het onderzoek
2. Ik ga niet akkoord, en wil niet meedoen aan het onderzoek → ga naar einde vragenlijst

1. Algemene vragen

De volgende vragen gaan over uw deelname aan Corso Zundert.

1.1 Woont u in de gemeente Zundert en omstreken?

1. Ja
2. Nee → ga naar einde vragenlijst

1.2 Hoelang woont u al in de gemeente Zundert? (in jaren)

1.3 Bent u actief bij een buurtschap of de organisatie van Corso Zundert?

1. Ja
2. Nee → ga naar vraag 1.7

1.4 Bij welke buurt bent u het meest actief?

1. Buurtschap 't Kapelleke
2. Buurtschap 't Stuk
3. Buurtschap Achtmaal
4. Buurtschap De Berk
5. Buurtschap De Lent
6. Buurtschap Helpt Elkander
7. Buurtschap Klein Zundert
8. Buurtschap Klein Zundertse Heikant
9. Buurtschap Laarheide
10. Buurtschap Laer-Akkermolen
11. Buurtschap Markt
12. Buurtschap Molenstraat
13. Buurtschap Poteind
14. Buurtschap Raamberg
15. Buurtschap Rijsbergen
16. Buurtschap Schijf
17. Buurtschap Stuivezand
18. Buurtschap Tiggelaar
19. Buurtschap Veldstraat
20. Buurtschap Wernhout
21. Ik ben actief bij de organisatie
22. Buurtschap De Moeren

1.5 Hoe bent u bij deze buurt/de organisatie actief geworden?

1. Door mijn ouders
2. Door mijn (ex) partner
3. Door mijn kind(eren)
4. Door andere familieleden
5. Door vrienden of kennissen
6. Omdat deze tent het dichtste bij mijn huis staat
7. Anders, namelijk _____

1.6 Hoe lang bent u al actief bij deze buurt/de organisatie? (in jaren)

1.7 Op een schaal van 1 tot 10, hoe belangrijk is Corso Zundert voor u?

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. 7
8. 8
9. 9
10. 10

1.8 Waarom heeft u dit cijfer gegeven heeft?

1.9 Waarom doet u mee aan het corso? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1.10 Waarom doet u niet mee aan het corso? → Alleen als 1.3 is 'Nee'

1.11 Welke activiteit doet u het liefste als u in de tent bent? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Lassen
2. Papier maché
3. Bloemen steken
4. Bloemen tikken
5. Catering
6. Ik ben actief bij de organisatie
7. Anders, namelijk ...

1.12 Hoe zou u uw betrokkenheid in 2019 bij uw buurt omschrijven? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

Ik was...

1. Heel erg betrokken
2. Redelijk betrokken
3. Niet veel, niet weinig betrokken
4. Niet erg betrokken
5. Helemaal niet betrokken

1.13 Hoe zou u de betrokkenheid van anderen in uw huishouden in 2019 bij uw buurt omschrijven? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Heel erg betrokken
2. Redelijk betrokken
3. Niet veel, niet weinig betrokken
4. Niet erg betrokken
5. Helemaal niet betrokken
6. Ik ben de enige in mijn huishouden

1.14 Hoe zou u uw betrokkenheid in 2014 bij uw buurt omschrijven? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

Ik was...

1. Heel erg betrokken
2. Redelijk betrokken
3. Niet veel, niet weinig betrokken
4. Niet erg betrokken
5. Helemaal niet betrokken

1.15 Hoe zou u de betrokkenheid van anderen in uw huishouden in 2014 bij uw buurt omschrijven? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Heel erg betrokken
2. Redelijk betrokken
3. Niet veel, niet weinig betrokken
4. Niet erg betrokken
5. Helemaal niet betrokken
6. Ik ben de enige in mijn huishouden

1.16 Waar denkt u aan als u aan Corso Zundert denkt? (maximaal 3 woorden)

1.17 Wat vindt u de meest **positieve** van Corso Zundert?

1.18 Wat vindt u de meest **negatieve** van Corso Zundert?

---

2. Festival Social Impact Attitude Scale vragen

De volgende stellingen gaan over hoe u over Corso Zundert denkt.

De volgende stellingen gaan over het effect van corso op Zundert in het algemeen. Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen.

2.1 Corso Zundert is belangrijk voor de identiteit van Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.2 Corso Zundert is belangrijk voor mijn eigen identiteit

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.3 Corso Zundert heeft een positieve impact op het culturele leven in Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.4 Corso Zundert is goed voor de saamhorigheid

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.5 Corso Zundert helpt me om anderen te laten zien waarom mijn buurt speciaal is

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.6 Het feest na afloop van de optocht is vooral een feest voor deelnemers aan Corso Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.7 Door Corso Zundert voelt iedereen in Zundert zich beter

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.8 Corso Zundert zorgt voor positieve aandacht voor de gemeente Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.9 Corso Zundert maakt Zundert tot wat het is

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

De volgende stellingen gaan over mogelijk positieve effecten van Corso Zundert. Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen.

2.10 Corso Zundert is een manier om nieuwe mensen te leren kennen

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.11 Corso Zundert is een manier om nieuwe dingen te doen

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.12 Corso Zundert is een broedplaats voor nieuwe ideeën

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.13 Corso Zundert is vooral waardevol voor mensen die actief mee doen aan het proces

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.14 Corso Zundert is belangrijk voor de toekomst van Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.15 Corso Zundert is iets van het verleden

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

De volgende stellingen gaan over uw ervaringen met deelname aan Corso Zundert. Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen. → Alleen als 1.3 is 'Ja'

2.16 Ik ben trots op mijn deelname aan Corso Zundert → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.17 Deelname aan Corso Zundert geeft me een gevoel van erkenning → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.18 Door deelname aan Corso Zundert voel ik me gelukkig → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.19 Door deelname aan Corso Zundert voel ik me gelukkig → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.20 Door deelname aan Corso Zundert voel ik me extra betrokken bij Zundert → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.21 Door deelname aan Corso Zundert voel ik me extra betrokken bij mijn buurt → Alleen als 1.3 is 'Ja'

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

De volgende stellingen gaan over mogelijk negatieve gevolgen van Corso Zundert. Geef aan in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen.

2.22 Het feest na afloop van de optocht levert veel geluidsoverlast op

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.23 Corso Zundert vraagt te veel van Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.24 Er zijn te veel mensen tijdens Corso Zundert

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

2.25 Door de optocht ontstaat er veel verkeershinder

1. Helemaal mee oneens
2. Oneens
3. Beetje mee oneens
4. Niet mee oneens, niet mee eens
5. Beetje mee eens
6. Eens
7. Helemaal mee eens
8. Weet ik niet

3. Sociale contacten

De volgende vragen gaan over uw sociale contacten.

3.1 Hoeveel vrienden heeft u ongeveer die meedoen aan corso Zundert?

3.2 Hoeveel vrienden heeft u ongeveer die NIET meedoen aan corso Zundert?

3.3 Hoeveel van uw vrienden komen uit uw eigen buurt? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

3.4 Hoe vaak had u in 2019 vriendschappelijk contact met mensen uit Zundert en omstreken?
Dit kunnen afspraken zijn, maar ook praatjes op straat. Een gemiddelde volstaat.

1. 0 keer
2. 1-5 keer
3. 6-10 keer
4. 11-15 keer
5. 16-20 keer
6. Meer dan 20 keer

3.5 Hoe vaak per week kreeg u in 2019 bezoek van mensen uit Zundert en omstreken? Een gemiddelde volstaat.

1. 0-2
2. 3-5
3. 6-8
4. 9-10
5. Meer dan 10

3.6 De mensen die u heeft gezien of gesproken zijn voornamelijk...

	Ja	Nee
Uit mijn straat		
Uit mijn buurt		
Vrienden uit Zundert en omstreken		
Vrienden die meedoen aan het corso		
Van een ander buurtschap		
Van mijn eigen buurtschap		
Van een andere sociale status		

3.7 Op dit moment zitten we in een lockdown. In de laatste drie maanden voor de lockdown, hoe vaak per week sprak u met iemand af om te ontspannen?

1. 0-1 keer
2. 2-5 keer
3. 6-10 keer
4. Vaker dan 10 keer

3.8 Hoeveel steun ontvangt u vanuit uw vriendenkring in deze coronatijd?

1. Geen
2. Een klein beetje
3. Niet veel, niet weinig
4. Veel
5. Erg veel

4. Sociale cohesie

De volgende vragen gaan over corso en uw band met uw gemeenschap

4.1 Hoe sterk voelt u zich onderdeel van **Zundert**?

Ik voel me...

1. Totaal geen onderdeel
2. Niet echt onderdeel
3. Een beetje onderdeel
4. Sterk onderdeel
5. Zeer sterk onderdeel

4.2 Hoe sterk voelt u zich onderdeel van **uw buurt**? → Alleen als 1.3 is 'Ja'

Ik voel me...

1. Totaal geen onderdeel
2. Niet echt onderdeel
3. Een beetje onderdeel
4. Sterk onderdeel
5. Zeer sterk onderdeel

4.3 Zijn er veel verschillen **in Zundert** op basis van inkomen, sociale status, afkomst, geloof etc.?

Er zijn...

1. Veel verschillen
2. Redelijk wat verschillen
3. Niet veel, niet weinig verschillen
4. Redelijk weinig verschillen
5. Weinig verschillen

4.4 Veroorzaken deze verschillen problemen?

1. Ja
2. Nee → ga naar vraag 4.11

4.5 Welke verschillen veroorzaken deze problemen?

1. Opleidingsniveau
2. Grondbezit
3. Materiële bezittingen
4. Sociale status
5. Geslacht
6. Verschillen tussen verschillende generaties
7. Lengte van verblijf in de (gemeente) Zundert
8. Politieke voorkeur
9. Geloofsovertuigingen
10. Etnische achtergrond
11. Anders, namelijk ...

4.6 Hebben deze verschillen ooit geleid tot geweld?

1. Ja
2. Nee

4.7 Zijn er veel verschillen **binnen uw buurtschap** op basis van inkomen, sociale status, afkomst, geloof etc.? → Alleen als vraag 1.3 is 'Ja'

Er zijn...

1. Veel verschillen
2. Redelijk wat verschillen
3. Niet veel, niet weinig verschillen
4. Redelijk weinig verschillen
5. Weinig verschillen

4.8 Veroorzaken deze verschillen problemen?

1. Ja
2. Nee → ga naar vraag 4.11

4.9 Welke verschillen veroorzaken deze problemen?

1. Opleidingsniveau
2. Grondbezit
3. Materiële bezittingen
4. Sociale status
5. Geslacht
6. Verschillen tussen verschillende generaties
7. Lengte van verblijf in de (gemeente) Zundert
8. Politieke voorkeur
9. Geloofsovertuigingen
10. Etnische achtergrond
11. Anders, namelijk ...

4.10 Hebben deze verschillen ooit geleid tot geweld?

1. Ja
2. Nee

4.11 Zijn er activiteiten **in Zundert** waar u niet aan mee mag doen, maar wel aan mee zou WILLEN doen? (op basis van leeftijd, geslacht, religieuze voorkeuren etc.)

1. Ja
2. Nee

4.12 Welke activiteiten zijn dit? Noem er maximaal 3.

4.13 Waarom mag u niet deelnemen aan deze activiteiten?

4.14 Zijn er activiteiten **in uw buurtschap** waar u niet aan mee mag doen, maar wel aan mee zou WILLEN doen? (op basis van leeftijd, geslacht, religieuze voorkeuren etc.) Het duwen/bewegen van de wagen telt hierbij niet als 'activiteit'.

1. Ja
2. Nee

4.15 Welke activiteiten zijn dit? Noem er maximaal 3.

4.16 Waarom mag u niet deelnemen aan deze activiteiten?

---

5. Bezoek bloemencorso's

De volgende vragen gaan over of u al eerder Corso Zundert en andere corso's heeft bezocht.

5.1 Heeft u Corso Zundert 2019 bezocht?

1. Ja → ga naar vraag 5.4
2. Nee

5.2 Heeft u voor 2019 Corso Zundert al eens bezocht?

1. Ja
2. Nee

5.3 Waarom bent u niet gegaan in 2019?

1. Ik had geen tijd
2. Ik kon geen kaartjes krijgen
3. Ik wilde niet gaan
4. Anders, namelijk ...

5.4 Heeft u ooit andere bloemencorso's bezocht?

1. Ja, vaak (meer dan 2 andere corso's per jaar)
2. Ja, maar niet zo vaak (1-2 andere corso's per jaar)
3. Ja, maar zelden (gemiddeld minder dan 1 ander corso per jaar)
4. Nee, ik heb nog nooit een ander corso bezocht

5.5 Heeft u ooit vrijwilligerswerk gedaan voor het bloemencorso, anders dan meewerken aan een corsowagen? Leg dit vrijwilligerswerk kort uit.

1. Nee → ga naar vraag 6.1
2. Ja ... _____

5.6 Hoe tevreden was u met deze ervaring?

1. Erg ontevreden
2. Ontevreden
3. Niet tevreden, niet ontevreden
4. Tevreden
5. Erg tevreden

6. Socio-demografische vragen

Tot slot zijn er nog een paar vragen om de vragenlijst af te sluiten.

6.1 Wat is uw gender?

1. Man
2. Vrouw
3. Non-binair
4. Zeg ik liever niet

6.2 Wat is uw leeftijd?

6.3 Wat is uw hoogst afgeronde opleidingsniveau?

1. Geen opleiding
2. Basisschool
3. LBO, VBO, LTS, VMBO
4. Mavo, VMBO-t
5. MBO
6. Havo, VWO
7. HBO
8. WO

6.4 Wat is uw werkstatus?

1. Werkend
2. Werkzoekend/werkloos
3. Gepensioneerd
4. Studerend
5. Parttime werkend, parttime studerend
6. Huisman/huisvrouw
7. Anders, namelijk ... _____

6.5 Op een schaal van 1 tot 10, hoe gelukkig bent u met uw leven? Een 1 betekent erg ongelukkig, een 10 betekent erg gelukkig

1. 1
2. 2
3. 3
4. 4
5. 5
6. 6
7. 7
8. 8
9. 9
10. 10

7. Afsluiting van de vragenlijst

Hierbij wil ik u hartelijk bedanken voor uw deelname. U bent aan het einde gekomen van de vragenlijst. Hierbij wil ik nogmaals benadrukken dat uw gegevens vertrouwelijk gebruikt zullen worden en dat u zich op ieder moment kunt terugtrekken uit het onderzoek. Als u naar aanleiding van de vragenlijst nog vragen heeft, kunt u deze sturen naar s.t.vanhelmondt@students.uu.nl of naar mijn begeleider Leonard van 't Hul: w.l.vanthul@uu.nl.

Als u geïnterviewd wilt worden over Corso Zundert, kunt u hieronder uw mailadres noteren. U krijgt vanzelf een mail als u geselecteerd bent voor een interview.

Als u de uitkomst van het onderzoek wilt weten, kunt u hieronder uw mailadres neerzetten.

Bijlage 2: Artikel in Corsief

Afstuderen op corso Zundert

Stijn van Helmondt, derdejaars student sociologie aan de Universiteit van Utrecht, is onlangs gestart met een onderzoek naar Corso Zundert voor zijn bachelorscriptie. Stijn is bouwer en bestuurslid bij het corso in Leersum, maar onderhoudt warme banden met de Zundertse corsogemeenschap. Stijn wil de sociale componenten van het corso onderzoeken. Wat maakt nou dat mensen meedoen, wat maakt nou dat mensen er zoveel tijd in steken? Waarom doen mensen mee aan een buurtschap, aan de organisatie? Komt u uit Zundert of omstreken dan kunt u Stijn helpen: Scan de QR-code hiernaast en vul de vragenlijst in.

Mag ik 10 minuutjes van uw tijd....

Mijn naam is Stijn van Helmond en ik studeer sociologie aan de Universiteit van Utrecht.

Voor mijn afstuderen doe ik onderzoek naar **Corso Zundert**. Hiervoor heb ik een vragenlijst opgesteld.

Het invullen duurt ongeveer 10 minuten.

Het is van groot belang dat er zoveel mogelijk mensen deelnemen aan het onderzoek.

- mensen die meedoen aan het Corso

EN

- mensen die niet meedoen met Corso

Wilt u ook meehelpen aan mijn onderzoek, vul dan de vragenlijst in.

Scan de QR-code en doe mee!

Alvast bedankt voor het invullen.

Stijn van Helmond

Bijlage 4: Artikel in de Zundertse Bode

